

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 10 kwietnia 2020 r.

DWKI-WPB.5012.35.2020.TSG

Sz. P.
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo Pana Rzecznika z 12 marca 2020 r.¹, w związku z petycją Fundacji na rzecz Praw Ucznia² skierowaną do Ministra Edukacji Narodowej, proszę o przyjęcie następujących informacji.

Jednostki systemu oświaty zapewniają m.in. dzieciom i młodzieży możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej³, a realizacja zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły⁴.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole udzielana jest w trakcie bieżącej pracy z uczniem, a także w formie: zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć specjalistycznych (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym), zindywidualizowanej ścieżki realizacji obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i zindywidualizowanej ścieżki kształcenia, porad i konsultacji⁵.

W celu zwiększenia dostępności do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, po raz pierwszy w podziale subwencji oświatowej od roku 2019 wprowadzone zostały dwie wagi⁶

¹ Nr pisma VII.7037.18.2020.AT

² Pismo z 3 lutego 2020 r.

³ Art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

⁴ Art. 109 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

⁵ Zgodnie, odpowiednio z § 6 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2017 r. Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z późn. zm.).

⁶ P46/P49 = 0,025 dla uczniów szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia oraz dotychczasowych gimnazjów dla dzieci i młodzieży (waga nie obejmuje uczniów

na realizację działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach⁷. Wagi obejmują wszystkich uczniów z kategorii dzieci i młodzież realizujących obowiązki szkolny lub nauki, odpowiednio - w szkołach podstawowych, dotychczasowych gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych, ogólnodostępnych lub integracyjnych.

Jak wskazują dane Systemu Informacji Oświatowej od 2014 r. systematycznie zwiększa się liczba nauczycieli specjalistów w szkołach.

obowiązki nauczyciela	liczba nauczycieli specjalistów w poszczególnych latach					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
doradcy zawodowego	1 603	1 857	1 992	5 544	7 326	8 069
logopedy	11 631	12 923	14 117	15 203	16 642	18 147
pedagoga	19 647	20 082	20 602	20 839	21 158	21 530
psychologa	7 987	8 416	8 806	9 323	9 920	10 874
terapeuty pedagogicznego	dane zbierane od 2017	dane zbierane od 2017	dane zbierane od 2017	1 614	2 308	brak danych w SIO

Dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli i nauczycieli specjalistów zatrudnionych w tych szkołach. Do decyzji dyrektora należy określenie narzędzi, które wykorzystuje do sprawowania tego nadzoru.

W październiku 2017 r. Minister Edukacji Narodowej powołał zespół do opracowania modelu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Jako rezultat prac zespołu powstał dokument „Model Edukacji dla wszystkich” oparty na założeniach edukacji włączającej, rozumianej jako edukacja o wysokiej jakości dla wszystkich dzieci i uczniów. W modelu ujęto m.in. rozwiązania w zakresie dokonywania wczesnej diagnozy potrzeb dziecka/ucznia na poziomie przedszkola i szkoły oraz zapewnienia na tej podstawie odpowiednich działań wspierających, skierowanych zarówno do samego dziecka/ucznia, jak i jego środowiska rówieśniczego i rodziny.

Przewidziano również rozwiązania w zakresie zapewniania specjalistycznej diagnozy i wsparcia w ujęciu międzysektorowym na poziomie powiatu. Opracowany przez ekspertów dokument został wstępnie skonsultowany z resortami i aktualnie podlega pracom wewnętrznym w MEN. Jedną z kwestii, które zostaną poddane konsultacjom są propozycje dotyczące minimalnych standardów zatrudnienia specjalistów w przedszkolach i szkołach.

szkół specjalnych), P47/P50 = 0,012 dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla dzieci i młodzieży oraz szkół ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży (waga nie obejmuje uczniów szkół specjalnych oraz szkół policealnych).

⁷ Określone w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2446) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2020 (Dz.U. z 2019 r. poz. 2446).

Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020⁸ zrealizowało zadanie publiczne pt. *Upowszechnienie zasad komunikacji oraz mediacji szkolnej i mediacji rówieśniczej jako metod rozwiązywania konfliktów i zapobiegania agresji i przemocy w relacjach społecznych.*

Projekt z prawidłowej komunikacji uwzględnił naukę uważnego słuchania i mówienia przez pryzmat emocji i potrzeb własnych i drugiej strony. Skierowany był do rodziców i nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej.

Projekt dotyczący mediacji został pilotażowo wdrożony w wybranych szkołach podstawowych w klasach IV-VIII. Ukierunkowany był na naukę konstruktywnego sposobu rozwiązywania konfliktów w społeczności szkolnej. Realizacja obu projektów umożliwiła uczestnikom osiągnięcie ważnych kompetencji w zakresie zapobiegania agresji i przemocy, rozwijania zdolności prowadzenia dialogu i kształtowania umiejętności współżycia z innymi.

Rezultatem projektów są liczne materiały informacyjno-edukacyjne, w tym programy szkoleń dla mediatorów szkolnych zebrane na stronie <http://mediacjewszkole.pl/mediacje-szkolne>, które umożliwią wdrożenie praktycznych działań w szkołach i placówkach w bieżącym roku. Równolegle podjęte zostaną prace nad udostępnieniem do jednostek systemu oświaty przygotowanej platformy do diagnozowania potrzeb rozwojowych uczniów i wychowanków oraz czynników chroniących i czynników ryzyka w środowisku szkoły i placówki.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Marzena Machątek
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

⁸ Cel Operacyjny 3. Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa; Zadanie 1.3 Prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży.